

Kontrolní řád obce Brandýsek

I. Obecná část

Finanční kontrola, vykonává podle zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o finanční kontrole) a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., je součástí řízení, které zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky. Kontrola je zaměřena především na hospodárnost, efektivnost a účelnost jejich použití.

1. Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly

Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly vychází ze zákona o finanční kontrole. Podle tohoto zákona je obec:

Orgánem veřejné správy

Současně je účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb o účetnictví ve znění pozdějších předpisů (dále je zákon o účetnictví).

Kontrolovanou osobou

Hospodaří s veřejnými prostředky a je financování z veřejné finanční podpory.

Kontrolním orgánem

Podle zákona o finanční kontrole je obec povinna vykonávat vnitřní finanční kontrolu v rámci svých řídících a kontrolních pravomocí a veřejnosprávní kontrolu žadatelů nebo příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim poskytuje.

2. Vymezení pojmu

Veřejné prostředky

jsou veřejné finance, věci, majetková práva jiné hodnoty.

Veřejná finanční podpora

Jsou dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky nebo záruky poskytnuté ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu ÚSC nebo z rozpočtu státních fondů.

Příjemci veřejné podpory

Je obec jako příjemce dotací a přechodných výpomocí ze státního rozpočtu nebo z kraje, je zřizována organizační složka, financovaná obcí, příspěvková organizace jako příjemce neinvestičních a investičních příspěvků na činnost obce, občanská sdružení, neziskové organizace a další subjekty, kterým obec poskytla veřejnou finanční podporu.

II. Vnitřní kontrolní systém

Starosta obce je v rámci své odpovědnosti povinen zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém obce, který:

- a) Vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy
- b) Je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislostí s činností obce a jí zřizovaných organizačních složek a příspěvkových organizací financovaných z veřejných prostředků.
- c) Zahrnuje postupy pro včasné předávání informací o výskytu závažných nedostatků o přijímaných a plněných opatření k nápravě

Za tím účelem:

- Organizačním řádem, vnitřními směrnicemi a pracovními náplněmi pracovníků stanoví rozsah odpovídajících pravomocí a odpovědností zaměstnanců obce, volených a jmenovaných orgánů obce při nakládání s veřejnými prostředky.
- Vydáním vnitřních předpisů k účetnictví, oběhu účetních dokladů, evidence a nakládání s majetkem zajistí oddělení pravomocí a odpovědnosti při přípravě, schvalování, provádění a kontrole finančních a hospodářských operací.
- Zajistí, aby o všech operacích a provedených kontrolách byl proveden průkazný záznam a vedena příslušná dokumentace.

- Zajistí hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků a přijme veškerá potřebná opatření k jejich ochraně.

Odpovědní zaměstnanci a pracovníci obce zodpovídají za zajištění a plnění úkolů na úseku kontrolní činnosti v souladu s platnými zákonnými předpisy a vnitřními směrnicemi obce a kontrolním řádem. Jsou povinni podávat starostovi a orgánům obce včasné a spolehlivé informace o závažných nedostatcích, zjištěných v rámci kontrolní činnosti s návrhy na opatření k jejich odstranění.

Postavení a úloha finančního výboru

Finanční výbor je kromě kontrolních úkolů, vyplývajících z § 119 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění dalších předpisů (dále je zákon o obcích), zároveň na základě usnesení zastupitelstva obce pověřen provádět následné vnitřní finanční kontroly a následné veřejnoprávní kontroly na místě.

Postavení a úloha kontrolního výboru

Kontrolní výbor je, kromě kontrolních úkolů vyplývajících z § 119 zákona o obcích, zároveň na základě usnesení obecního zastupitelstva obce, specializovaným a funkčně nezávislým útvarem obce, který přezkoumává a vyhodnocuje účinnost vnitřního kontrolního systému obce.

III. Řídící kontrola v souvislosti s finančními a hospodářskými operacemi

Rozhodnutí o přípravě finanční nebo hospodářské výdajové operace, které prování příkazce operace, musí předcházet předběžná kontrola z hlediska přípustnosti a rozpočtového krytí. Tato kontrola je provedena ve fázi rozhodování o zahájení důležitých investičních i neinvestičních záměrů obce, uzavírání hospodářských smluv a objednávek, nebo tvorbě vnitřních předpisů a rozhodnutí, které ovlivňují výši výdajů obce.

Přípustnost operace znamená, že navrhovaná operace je v souladu s platnými zákony a dalšími právními předpisy usnesenými orgánům obce a vnitřními směrnicemi obce a odpovídá kritériím hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Tuto kontrolu provádí příkazce operace, to je osoba odpovědná za schvalování finančních a hospodářských operací (starosta a místostarosta). Příkazce operace odpovídá za to, že budou plněny všechny zákonné procesní

úkony a platné předpisy spojené s příslušnými finančními a hospodářskými operacemi obce při dodržení kritérií maximální hospodárnosti.

Kontrolu rozpočtového krytí finanční operace provádí pracovník určený jako správce rozpočtu. Správce rozpočtu potvrzuje, že předpokládaný výdaj připravované operace je nebo bude kryt finančními prostředky v rámci schválitého nebo upraveného rozpočtu, mimořádnou dotací, z vlastních výnosů hospodářské činnosti nebo z vlastních fondů. Souhlas správce rozpočtu musí být zajištěn u všech uzavíraných smluv, které mají dopad na finanční hospodaření obce (smlouvy s dodavateli, objednávky, kupní a prodejní smlouvy, nájemné smlouvy a jejich změny, smlouvy o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu apod.).

Bez zajištění rozpočtového krytí by neměl být závazek uzavírána.

Je-li známa předem výše závazku a podmínky plnění, jsou tyto výdaje realizovány v režimu individuálního příslibu. Tento režim jednoznačně určuje výši, složení výdajů i časový průběh plnění. Veškeré odchylky od tohoto plnění musí být řešeny změnou rozpočtu, závazných ukazatelů nebo smluv.

Individuálním příslibem musí být řešeny:

- Výdaje dotačními tituly (ze státního rozpočtu, státních fondů, národního fondu, krajského úřadu, účelové dary)
- Mimořádné investiční nebo neinvestiční akce
- Poskytnutí přechodných výpomocí nebo půjček
- Další výdaje doporučené orgány obce a závěrů z případných vnitřních a vnějších kontrol - zvlášť v případě finančních obtíží obce
- Jednorázový výdaji s významnou hodnotou

Opakující se a běžné výdaje mohou být realizovány formou limitovaného příslibu na určité období – maximálně jednoho rozpočtového roku. Rozsah výdajů, které budou realizovány v režimu limitovaného příslibu, bude stanoven při rozpisu schváleného rozpočtu a doplňován při rozpočtových změnách.

↑

U obou limitů může správce rozpočtu stanovit doplňující podmínky, které musí být při financování dodrženy.

Vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace nastává z rozhodnutí příkazce operace po provedení předcházejících kontrol. Podobně jako

prvotní rozhodnutí o provedení hospodářské nebo finanční operace je tato fáze rozhodující z hlediska kontroly hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti operace. Příkazce operace provádí kontrolu sám nebo může stanovit, kdo provádí dozor nad průběhem vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace. Realizace končí vystavením příslušeného dokladu o výši výdaje. Na Základě vystaveného dokladu dochází k následné kontrole věcné a početní správnosti předpokládaných údajů.

Kontrolu věcné a početní správnosti provádí pracovník odpovědný za dozor při realizaci finanční a hospodářské operace nebo pověřený pracovník. Pracovník ověřuje, zda údaje na vystaveném dokladu odpovídají věcně provedené finanční nebo hospodářské operaci (objednávce, převzaté dodávce materiálu, majetku, prací a služeb apod.). Ověřuje úplnost podkladů (dodací listy, rozpisů práce), zda konečná cena odpovídá smluvní ceně dle smlouvy, maximální ceně dle objednávky nebo případně ceně regulované.

Teprve, projde-li vystavený účetní doklad těmito kontrolami, schválí příkazce operace proplacení výdaje. Ještě před vlastní úhradou nebo zaúčtováním provede hlavní účetní formální kontrolu náležitosti účetních dokladů k příslušné operaci. Tato kontrola znamená komplexní prověření předložených dokladů, jejich náležitostí podle § 11 zákona č. 563/2001 Sb. o účetnictví, ověření provedení příslušných kontrol dle směrnice o finanční kontrole, oběhu účetních dokladů a zda jsou provedeny v souladu s dispozičním oprávněním.

Pro stanovení pracovníků odpovědných za jednotlivé fáze vnitřní předběžné kontroly platí dle § 26, zákona o finanční kontrole následující zásady:

- Nelze sloučit funkci příkazce operace s funkcí hlavního rozpočtáře a hlavního účetního
- Z důvodů malé pravděpodobnosti výskytu nepřiměřených rizik, je v obci sloučena funkce správce rozpočtu s hlavním účetním

Zjistí-li osoby uvedené v dispozičním oprávnění jako správce rozpočtu nebo hlavní účetní, že finanční nebo hospodářské operace byla provedena bez předběžné řídící kontroly a nesplňuje podmínky pro uskutečnění výdaje, informuje ihned vedoucího orgánu veřejné správy (starostu), který rozhodne zároveň jako příkazce operace společně se správcem rozpočtu o úhradě vzniklého závazku.

Při následné vnitřní kontrole kontrolní orgán prověřuje:

- Zda byl dodrženy stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací
- Zda při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek dochází k přizpůsobení uskutečňovaných operací
- Zda jsou prováděny včas a přesně zápis o uskutečňovaných operací v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech a tyto údaje slouží pro včasné a správní zpracování stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv
- Zda údaje v účetních výkazech, výsledek hospodaření a zdroje odpovídají finančním prostředkům na účtech, majetku včetně pohledávek a závazků organizace
- Zda je s majetkem nakládáno v souladu se zákonem o obcích, zda je řádně vedena věcná a účetní evidence majetku, zda je majetek zařazován a vyřazován dle platných předpisů a vnitřní směrnice obce.

IV. Veřejnosprávní kontrola

Obec provádí veřejnosprávní kontrolu u žadatelů a příjemců veřejné podpory z prostředků obce.

Předběžnou veřejnosprávní kontrolu před poskytnutím veřejných prostředků zajišťuje příkazce operace (starosta, místostarosta) na základě podkladů předaných žadatelem. Provedením veřejnosprávní kontroly je pověřen kontrolní výbor. Provádění veřejnosprávních kontrol na místě se řídí příslušnými ustanoveními zákona o finanční kontrole. Kontrolní postupy upravují § 22 – 27 provádění vyhlášky č. 416/2004 Sb. k zákonu o finanční kontrole.

V. Interní audit

Interní audit je nezávislé a objektivní přezkoumání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému obce a plní úkoly dle § 28 zákona o finanční kontrole.

Interní audit zahrnuje zejména:

- Finanční audit – ověření údajů v účetnictví a finančních výkazech
- Audit systémů – prověřuje a hodnotí fungování systémů – např. systém zajištění příjmů obce od vzniku pohledávky až po její vymožení, systém zajišťování investiční výstavby s účastí státního rozpočtu od projektu, přes výběrového řízení až po vlastní realizaci apod.
- Audit výkonu – zkoumá hospodárnost, efektivnost a účelnost operací.

Interní audit obce je v obci je hrazen kontrolou zajišťovanou kontrolním a finančním výborem na základě pověření. Plán kontrol vychází mimo jiné ze zajištění z přezkoumání hospodaření obce auditorem a závěrů dalších vnitřních a vnějších kontrol obce.

Platnost kontrolního rádu je od ..... 23. 9. 2015 .....

Podle zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě ve znění pozdějších předpisů.

Jiří Veselý – starosta

Luboš Janoušek, místostarosta